

**Pluskwiaki różnoskrzydłe (Hemiptera: Heteroptera)
z kolekcji Aliny Kasprowicz w Zbiorach Przyrodniczych Wydziału Biologii
Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu**

GRZEGORZ GIERLASIŃSKI

*Zbiory Przyrodnicze, Wydział Biologii, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
ul. Uniwersytetu Poznańskiego 6, 61-614 Poznań; e-mail: ggierlas@gmail.com*

Abstract. [Alina Kasprowicz's collection of terrestrial true bugs (Hemiptera: Heteroptera) in the Natural History Collections, Faculty of Biology, Adam Mickiewicz University in Poznań]. The paper presents new faunistic data based on Alina Kasprowicz's collection deposited in the Natural History Collections, Faculty of Biology, Adam Mickiewicz University in Poznań. Representatives of 20 families were found in the collection with 131 identified species, including *Monosynamma sabulicola*, a species new for the Wielkopolska-Kujawska Lowland.

Key words: museum collection, faunistics, new data, first record, Poland.

Wstęp

Alina Kasprowicz urodziła się w 1925 roku i pochodziła z poznańskiej rodziny kupieckiej, a większą część swojego zawodowego i prywatnego życia poświęciła opiece nad zwierzętami. Była współtwórczynią i pierwszym kierownikiem poznańskiego schroniska dla zwierząt. Pod koniec lat 50-tych ubiegłego stulecia brała udział w kampanii mającej na celu likwidację stanowiska miejskiego hycła. Z kolei pod koniec lat 80-tych z jej inicjatywy powstała fundacja "Zwierzęta i my", która zajmowała się głównie sterylizacją bezpańskich psów i kotów (Gazeta Wyborcza 2020; Miasto Poznań 2020).

Alina Kasprowicz zajmowała się również badaniami nad pluskwiakami różnoskrzydłymi w okolicach Poznania (Kasprowicz 1963), a także ich powiązaniem z uprawami rolnymi (Kasprowicz 1960). Do jej prywatnych zbiorów trafiał również materiał zebrany w innych rejonach Polski. Kolekcja A. Kasprowicz pierwotnie była przechowywana w zbiorach Muzeum Przyrodniczego Państwowej Akademii Nauk w Poznaniu, a w 2005 roku trafiła do Zbiorów Przyrodniczych Wydziału Biologii na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Materiały i metody

W niniejszej pracy przedstawiono dane faunistyczne oparte na zbiorach Aliny Kasprowicz zdeponowanych na Zbiorach Przyrodniczych Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Zbiór ten został przejęty w roku 2005 w stanie złym i nie podlegał do tej pory zabiegom innym, niż zabezpieczenie przed dalszym niszczeniem. Wszystkie okazy w tej kolekcji były przechowywane na sucho w szklanych fiolkach zabezpieczonych od góry watą. Z ogólnej liczby ponad 800

fiolk jedynie niespełna 60 procent nadawało się do oznaczenia. W pozostałych przypadkach fiolki nie zawierały etykiet lokalizacyjnych lub etykiety te były nieczytelne. Okazy w niewielkiej grupie fiolk zostały zniszczone przez szkodniki. Oznaczony materiał został przełożony do zakręcanych, plastikowych fiolk z gumową uszczelką, a same fiolki umieszczono w specjalnych pudełkach umożliwiających przechowywanie ich w pionie. Etykiety lokalizacyjne zostały zachowane w oryginale lub sporządzono nowe, gdy ich stan budził zastrzeżenia.

Materiał udostępniono do opracowania w ramach realizacji projektu AMU Nature Collections: „Zbiory przyrodnicze UAM w Internecie: digitalizacja i udostępnianie zasobu danych przyrodniczych Wydziału Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu”. Projekt finansowany przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego „Polska Cyfrowa”, a czas jego realizacji przewidziano na okres od 1.08.2018 do 31.07.2021. Partnerem projektu jest Instytut Chemii Bioorganicznej PAN – Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe (PCSS-ICHB).

W pracy przyjęto granice regionów zoogeograficznych na podstawie Katalogu Fauny Polski [KFP] (Burakowski i in. 1973) oraz podział fizyczno-geograficzny Polski wg Kondrackiego (2011) [RFG].

Klasyfikację i nazewnictwo gatunków przyjęto za Catalogue of Heteroptera of Palearctic Region (Aukema i Rieger 1995, 1996, 1999, 2001, 2006) oraz za Henry (1997). Oznaczeń dokonywano za pomocą następujących kluczy do oznaczania: Gierlasiński i in. (2020), Gorczyca (2004, 2007), Gorczyca i Herczek (2002,

2008), Górczyca i Wolski (2011), Lis J.A. (2000), Lis B. (2007), Lis B. i in. (2008), Lis J. A. i in. (2012), Péricart (1987, 1998a, 1998b, 1998c), Wagner i Weber (1964).

Wykaz rodzin i gatunków przedstawiono w układzie alfabetycznym, a po liczbie osobników podano osobę zbieracza tylko w przypadku, gdy była ona inna, niż A. Kasprówicz. Do wygenerowania map użyto niekomercyjnego programu MapaUTM ver. 5.3 (<https://www.heteroptera.us.edu.pl/mapautm.html>, autor: G. Gierlasiński).

Wykaz gatunków

Acanthosomatidae

Elasmucha ferrugata (Fabricius, 1787)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wagowo [XU51]: 18.09.1954, 1 ex.

E. grisea (Linnaeus, 1758)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Dziewicza Góra [XU31]: 14.05.1958, 1 ex.; Osowa Góra [XT29]: 26.07.1957, 1 ex.; Poznań, Kobylepole [XU30]: 21.09.1955, 1 ex.; Poznań, Rusałka [XU21]: 28.07.1954, 4 exx.; Promno [XU51]: 28.06.1956, 1 ex., 20.07.1957, 2 exx.; Wronczyn [XU51]: 6.08.1955, 1 ex.

Alydidae

Alydus calcaratus (Linnaeus, 1758)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Malta [XU30]: 25.07.1954, 1 ex.

Anthocoridae

Anthocoris nemorum (Linnaeus, 1761)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Czerwonak [XU31]: 15.05.1958, 1 ex.; Poznań, Dębina [XU30]: 8.07.1957, 2 exx.; Uzarzewo [XU41]: 19.07.1960, 1 ex.; **Sudety Zachodnie:** Jelenia Góra [WS53]: 9.07.1956, 1 ex.

Orius minutus (Linnaeus, 1758)

Nizina Mazowiecka: Zaborówek [DC79]: 8.09.1955, 1 ex., leg. W. Górczyca; **Nizina Wielkopolsko-Kujawska:** Strzeszynek [XU21]: 15.08.1955, 1 ex.; **Pobrzeże Bałtyku:** Międzyzdroje [VV67]: 21.09.1956, 1 ex.

Berytidae

Berytinus clavipes (Fabricius, 1775)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Sołacz [XU21]: 8.09.1955, 1 ex.

Neides tipularius (Linnaeus, 1758)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Kubalin [XT39]: 13.07.1954, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 5.07.1954, 1 ex.

Coreidae

Coreus marginatus (Linnaeus, 1758)

Beskid Wschodni: Uście Gorlickie [EV08]: 6.09.1958, 1 ex.; **Nizina Wielkopolsko-Kujawska:** Brańców [XT

61]: 23.06.1955, 2 exx.; Uzarzewo [XU41]: 21.07.1954, 1 ex., 24.08.1954, 1 ex., 4.09.1954, 3 exx.

Syromastus rhombeus (Linnaeus, 1767)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Osowa Góra [XT29]: 26.07.1957, 1 ex.; Poznań, Junikowo [XU20]: 25.08.1954, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 26.08.1954, 1 ex.

Cydnidae

Legnotus picipes (Fallén, 1807)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Osowa Góra [XT29]: 9.05.1955, 1 ex., leg. W. Stypa.

Microporus nigrita (Fabricius, 1794)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 24.05.1956, 1 ex.

Sehirus luctuosus Mulsant et Rey, 1866

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Czerwonak [XU31]: 11.08.1958, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 10.06.1954, 1 ex., 19.06.1954, 2 exx., 26.06.1954, 1 ex., 5.07.1954, 2 exx., 9.07.1954, 4 exx., 20.07.1954, 1 ex., 21.07.1954, 4 exx., 5.08.1954, 3 exx., 4.05.1960, 1 ex.

Tritomegas bicolor (Linnaeus, 1758)

Beskid Wschodni: Uście Gorlickie [EV08]: 6.09.1958, 1 ex.; **Nizina Wielkopolsko-Kujawska:** Poznań, Dębina [XU30]: 20.07.1955, 1 ex.; Poznań, Rusałka [XU21]: 9.05.1958, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 4.05.1960, 1 ex.

Cymidae

Cymus aurescens Distant, 1883

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Kobylnica [XU41]: 30.08.1955, 1 ex.

Geocoridae

Geocoris grylloides (Linnaeus, 1761)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 20.07.1954, 2 exx., 24.07.1954, 19 exx., 29.07.1954, 1 ex.

Lygaeidae

Kleidocerys resedae resedae (Panzer, 1797)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Otusz [XU00]: 6.05.1955, 4 exx.; Poznań, Kobylepole [XU30]: 21.09.1955, 1 ex.

Nysius thymi thymi (Wolff, 1804)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Biskupice [XU41]: 15.07.1958, 1 ex.; Poznań, Ławica [XU20]: 13.07.1955, 2 exx.; Poznań [XU30]: 25.08.1954, 2 exx.; Uzarzewo [XU41]: 20.07.1954, 1 ex.; Wagowo [XU51]: 18.09.1954, 3 exx.

Miridae

Acetropis carinata (Herrich-Schaeffer, 1841)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 14.06.1956, 1 ex.

Adelphocoris lineolatus (Goeze, 1778)

Nizina Mazowiecka: Zaborówek [DC79]: 15.07.1955, 1 ex., leg. D. Piątek, 6.07.1955, 4 exx., 15.07.1955, 2 exx.,

18.07.1955, 8 exx., 21.07.1955, 1 ex., 25.07.1955, 3 exx., leg. H. Nowak, 1.09.1955, 1 ex., leg. W. Górczyca; **Nizina Wielkopolsko-Kujawska**: Uzarzewo [XU41]: 28.06.1954, 1 ex., 12.08.1954, 3 exx., 4.09.1954, 3 exx.

***A. quadripunctatus* (Fabricius, 1794)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 4.09.1954, 1 ex.

***A. seticornis* (Fabricius, 1775)**

Nizina Mazowiecka: Zaborówek [DC79]: 21.06.1955, 1 ex., 15.07.1955, 3 exx., leg. D. Piątek, 6.07.1955, 7 exx., 15.07.1955, 10 exx., 18.07.1955, 2 exx., 21.07.1955, 4 exx., 25.07.1955, 2 exx., leg. H. Nowak.

***A. vandalicus* (Rossi, 1790)**

Beskid Wschodni: Uście Gorlickie [EV08]: 6.09.1958, 2 exx.

***Amblytylus nasutus* (Kirschbaum, 1856)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Pobiedziska [XU51]: 30.06.1958, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 7.07.1955, 1 ex.

***Blepharidopterus angulatus* (Fallén, 1807)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Kobylnica [XU41]: bez daty, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 19.07.1960, 1 ex.

***Calocoris roseomaculatus roseomaculatus* (De Geer, 1773)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Pobiedziska [XU51]: 30.06.1958, 1 ex.; Wronczyn [XU51]: 6.08.1955, 1 ex.

***Camptozygum aequale* (Villers, 1789)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Czerwonak [XU31]: 11.08.1954, 1 ex.

***Capsus ater* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Dziewicza Góra [XU31]: 1.07.1958, 4 exx., 13.07.1958, 1 ex.; Pobiedziska [XU51]: 30.06.1958, 1 ex.; Poznań, Ławica [XU20]: 13.07.1955, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 10.06.1954, 3 exx., 9.07.1954, 1 ex.; **Sudety Zachodnie**: Jelenia Góra [WS53]: 9.06.1956, 2 exx.

***Chlamydatus pulicarius* (Fallén, 1807)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Dziewicza Góra [XU31]: 13.07.1958, 1 ex.

***Ch. pullus* (Reuter, 1870)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bolechowo [XU32]: 4.08.1955, 1 ex.; Promno [XU51]: 30.07.1958, 1 ex.

***Closterotomus fulvomaculatus* (De Geer, 1773)**

Beskid Wschodni: Uście Gorlickie [EV08]: 2.07.1958, 1 ex.; **Nizina Wielkopolsko-Kujawska**: Poznań, Rusalka [XU21]: 4.07.1954, 1 ex.; **Sudety Zachodnie**: Szklarska Poręba [WS33]: 11.07.1956, 1 ex.

***Cylloceria hystrix* (Linnaeus, 1767)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Kobylnica [XU41]: 5.06.1956, 1 ex.

***Deraeocoris lutescens* (Schilling, 1837)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Dębina [XU30]: 2.08.1957, 2 exx., 12.08.1957, 2 exx.; Poznań [XU30]: 30.08.1955, 4 exx.; Uzarzewo [XU41]: 19.06.1954, 1 ex.

***D. olivaceus* (Fabricius, 1777)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Osowa Góra [XT29]: 25.07.1956, 2 exx. Gatunek znany w naszym kraju z nieco ponad 20 stanowisk, głównie w centralnej i południowej Polsce (Gierlasiński i Taszakowski 2020).

***D. ruber* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Łopuchowo [XU43]: 8.08.1955, 1 ex.; Poznań, Dębina [XU30]: 20.07.1955, 1 ex.; Puszczykowo [XT29]: 8.09.1955, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 29.07.1954, 1 ex.

***Dicyphus globulifer* (Fallén, 1829)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Sołacz [XU21]: 1.07.1957, 1 ex.

***Dryophilocoris flavoquadrimaculatus* (De Geer, 1773)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Zaborowice [XT12]: 4.06.1956, 1 ex.

***Halticus apterus apterus* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Osowa Góra [XT29]: 2.08.1957, 2 exx.; Poznań, Ławica [XU20]: 13.07.1955, 1 ex.; Poznań, Sołacz [XU21]: 20.08.1954, 1 ex.; Strzeszynek [XU21]: 15.08.1955, 2 exx.

***Harpocera thoracica* (Fallén, 1807)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Promno [XU51]: 25.05.1958, 1 ex.

***Heterotoma planicornis* (Pallas, 1772)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Puszczykowo [XT29]: 23.08.1960, 1 ex.

***Horistus orientalis* (Gmelin, 1790)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Braclaw [XT61]: 23.06.1955, 1 ex. Gatunek podawany głównie z południowej i południowo-zachodniej części kraju; znany z Beskidu Wschodniego (Taszakowski 2012; Taszakowski i Górczyca 2018), Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (Scholtz 1847; Assmann 1854; Lis B. 2001), Sudetów Wschodnich (Lis B. 2001; Hebda i Lis B. 2007; Hebda i Mazur 2010), Sudetów Zachodnich (Scholtz 1847; Assmann 1854), Dolnego Śląska (Assmann 1854; Scholz 1931; Hebda i Rutkowski 2013) oraz Wzgórz Trzebnickich (Assmann 1854; Scholz 1931; Bugaj-Nawrocka i in. 2018).

***Leptopterna dolabrata* (Linnaeus, 1758)**

Beskid Wschodni: Uście Gorlickie [EV08]: 2.07.1958, 1 ex.; **Nizina Mazowiecka**: Zaborówek [DC79]: 12.07.1955, 1 ex., 15.07.1955, 1 ex., leg. H. Nowak; **Sudety Zachodnie**: Jelenia Góra [WS53]: 9.07.1956, 1 ex.

***L. ferrugata* (Fallén, 1807)**

Nizina Mazowiecka: Zaborówek [DC79]: 5.07.1955, 1 ex., leg. H. Nowak; **Nizina Wielkopolsko-Kujawska**:

Dziewicza Góra [XU31]: 1.07.1958, 1 ex., 13.07.1958, 1 ex.; Pobiedziska [XU51]: 30.06.1958, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 10.06.1954, 1 ex., 7.07.1955, 1 ex.

***Lygus pratensis* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bagno [XU97]: 27.07.1958, 1 ex.; Braclaw [XT61]: 23.06.1955, 1 ex.; Dziewicza Góra [XU31]: 15.05.1958, 1 ex.; Jezierce [XU61]: 8.09.1955, 1 ex.; Kobylnica [XU41]: 5.09.1955, 1 ex.; Otusz [XU00]: 6.05.1955, 1 ex.; Pobiedziska [XU 51]: 10.08.1958, 1 ex.; Poznań, Sołacz [XU21]: 20.08.1954, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 26.07.1954, 4 exx., 12.08.1954, 3 exx., 4.09.1954, 6 exx., 20.08.1955, 1 ex.; Wagowo [XU51]: 18.09.1954, 2 exx., 18.09.1954, 3 exx.; **Pobrzeże Bałtyku:** Międzyzdroje [VV67]: 14.09.1954, 1 ex., 21.09.1956, 5 exx.; **Tatry:** Hala Kominy Tylkowe [DV15]: 21.07.1958, 1 ex.

***L. rugulipennis* Poppius, 1911**

Nizina Mazowiecka: Zaborówek [DC79]: 21.06.1955, 6 exx., 6.07.1955, 2 exx., 13.07.1955, 1 ex., 15.07.1955, 3 exx., leg. D. Piątek, 6.07.1955, 1 ex., 12.07.1955, 1 ex., 14.07.1955, 2 exx., 18.07.1955, 2 exx., 21.07.1955, 2 exx., leg. H. Nowak, 1.09.1955, 1 ex., leg. W. Gorczyca; **Nizina Wielkopolsko-Kujawska:** Kobylnica [XU41]: 30.08.1955, 1 ex., 5.09.1955, 1 ex., 5.09.1955, 5 exx.; Otusz [XU00]: 6.05.1955, 1 ex.; Poznań, Dębina [XU 30]: 13.05.1958, 1 ex.; Poznań, Kobyłepole [XU30]: 21.09.1955, 2 exx.; Poznań, Rusałka [XU21]: 4.07.1954, 1 ex.; Strzeszynek [XU21]: 15.08.1955, 1 ex.; Suchy Las [XU21]: 14.09.1955, 11 exx.; Uzarzewo [XU 41]: 5.06.1954, 1 ex., 25.06.1954, 1 ex., 26.07.1954, 14 exx., 23.08.1954, 1 ex., 4.09.1954, 23 exx., 27.08.1955, 2 exx.; **Pobrzeże Bałtyku:** Międzyzdroje [VV67]: 21.09.1956, 8 exx.; **Pojezierze Pomorskie:** Kiełpin [XV 55]: 8.10.1955, 1 ex., leg. E. Radziejewska.

***L. wagneri* Remane, 1955**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Dziewicza Góra [XU 31]: 13.07.1958, 2 exx.; Skoki [XU43]: 16.07.1955, 1 ex.

***Macrolophus pygmaeus* (Rambur, 1839)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Osowa Góra [XT29]: 26.07.1957, 1 ex.

***Monalocoris filicis* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Czerwonak [XU31]: 11.08.1958, 1 ex.; Promno [XU51]: 19.07.1955, 2 exx.; Wronczyn [XU51]: 6.08.1955, 3 exx.

***Monosynamma bohemanni* (Fallén, 1829)**

Nizina Mazowiecka: Zaborówek [DC79]: 8.09.1955, 2 exx., leg. W. Gorczyca.

***M. sabulicola* (Wagner, 1947)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Dębina [XU 30]: 8.07.1957, 2 exx. Gatunek znany dotąd zaledwie z 10 stanowisk rozmieszczonych w siedmiu krainach: Beskidzie Zachodnim (Gierlasiński 2020; Smreczyński 1955), Nizinie Mazowieckiej, Nizinie Sandomierskiej, Pieninach, Wyżynie Krakowsko-Wieluńskiej (Smre-

czyński 1955), Wyżynie Lubelskiej (Cmoluchowa 1964) i Wzgórzach Trzebnickich (Bugaj-Nawrocka i in. 2018). **Gatunek nowy dla Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej.**

***Myrmecoris gracilis* (R.F. Sahlberg, 1848)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Puszczykowo [XT 29]: 11.07.1958, 1 ex.

***Notostira erratica* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Mazowiecka: Zaborówek [DC79]: 6.07.1955, 3 exx., 6.07.1955, 1 ex., 12.07.1955, 3 exx., 14.07.1955, 4 exx., leg. H. Nowak; **Nizina Wielkopolsko-Kujawska:** Chodzież [XU27]: 14.07.1960, 1 ex.; Jezierce [XU61]: 8.09.1955, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 27.02.1954, 1 ex.; Wagowo [XU51]: 18.09.1954, 2 exx.

***Orthocephalus coriaceus* (Fabricius, 1777)**

Sudety Zachodnie: Jelenia Góra [WS53]: 9.07.1956, 1 ex.

***Orthonotus rufifrons* (Fallén, 1807)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Pobiedziska [XU51]: 10.08.1958, 1 ex.; Promno [XU51]: 30.07.1958, 3 exx.

***Orthops basalis* (A. Costa, 1853)**

Nizina Mazowiecka: Zaborówek [DC79]: 1.09.1955, 1 ex., leg. W. Gorczyca; **Nizina Wielkopolsko-Kujawska:** Jezierce [XU61]: 8.09.1955, 2 exx.; Uzarzewo [XU41]: 4.09.1954, 1 ex., 22.09.1956, 1 ex.

***O. kalmii* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Dębina [XU 30]: 25.05.1958, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 26.07.1954, 1 ex., 12.08.1954, 1 ex.

***Orthotylus flavosparsus* (C.R. Sahlberg, 1841)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 27.08.1955, 4 exx.

***Phytocoris varipes* Boheman, 1852**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 20.08.1955, 1 ex.

***Pithanus maerkelii* (Herrich-Schaeffer, 1838)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 24.07.1954, 1 ex.

***Plagiognathus arbustorum arbustorum* (Fabricius, 1794)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bolechowo [XU32]: 4.08.1955, 1 ex.; Poznań, Rusałka [XU21]: 4.07.1954, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 19.07.1960, 2 exx.

***P. chrysanthemii* (Wolff, 1804)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Dziewicza Góra [XU31]: 13.07.1958, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 7.07.1955, 1 ex., 19.07.1960, 1 ex.

***Polymerus unifasciatus* (Fabricius, 1794)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Dziewicza Góra [XU31]: 1.07.1958, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 4.09.1954, 2 exx.

***P. vulneratus* (Panzer, 1806)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 10.06.1954, 1 ex., 19.06.1954, 1 ex.

***Rhabdomiris striatellus striatellus* (Fabricius, 1794)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Dziewicza Góra [XU31]: 1.07.1958, 2 exx.; Gostyń, Pożegowo [XT35]: 29.05.1957, 3 exx.

***Stenodema calcarata* (Fallén, 1807)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bagno [XU97]: 27.07.1958, 1 ex.; Dziewicza Góra [XU31]: 13.07.1958, 1 ex.; Pobiedziska [XU51]: 30.06.1958, 1 ex.; Poznań, Dębina [XU30]: 20.07.1955, 3 exx.; Uzarzewo [XU41]: 4.09.1954, 1 ex.

***S. holsata* (Fabricius, 1787)**

Sudety Zachodnie: Szklarska Poręba [WS33]: 11.07.1958, 2 exx.; **Tatry:** Dolina Chochołowska [DV15]: 9.07.1957, 1 ex.

***S. laevigata* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Mazowiecka: Zaborówek [DC79]: 15.07.1955, 2 exx., leg. D. Piątek, 28.07.1955, 1 ex., leg. H. Nowak; **Nizina Wielkopolsko-Kujawska:** Biskupice [XU41]: 14.08.1954, 3 exx.; Braclaw [XT61]: 23.06.1955, 1 ex.; Czerwonak [XU31]: 11.08.1954, 2 exx., 11.08.1958, 1 ex.; Kobylnica [XU41]: 19.05.1956, 1 ex.; Pobiedziska [XU51]: 10.08.1958, 1 ex.; Poznań, Dębina [XU30]: 3.09.1954, 1 ex.; Poznań, Rusałka [XU21]: 9.05.1958, 1 ex.; Promno [XU51]: 24.06.1958, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 15.06.1953, 1 ex., 17.05.1954, 1 ex., 23.07.1954, 2 exx., 26.07.1954, 1 ex.

***S. virens* (Linnaeus, 1767)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 4.09.1954, 1 ex., 23.07.1955, 1 ex.

***Stenotus binotatus* (Fabricius, 1794)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Dziewicza Góra [XU31]: 13.07.1958, 1 ex.; Pobiedziska [XU51]: 10.08.1958, 1 ex.

***Trigonotylus caelestialium* (Kirkaldy, 1902)**

Nizina Mazowiecka: Zaborówek [DC79]: 5.07.1955, 1 ex., leg. H. Nowak; **Nizina Wielkopolsko-Kujawska:** Pobiedziska [XU51]: 30.06.1958, 2 exx.; Uzarzewo [XU41]: 27.08.1955, 1 ex.

***T. ruficornis* (Geoffroy, 1785)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Sołacz [XU21]: 20.08.1954, 1 ex.

Nabidae***Himacerus apterus* (Fabricius, 1798)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Osowa Góra [XT29]: 26.07.1957, 1 ex.

***Nabis brevis brevis* Scholtz, 1847**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Sołacz [XU21]: 1.07.1957, 2 exx.

***N. flavomarginatus* Scholtz, 1847**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Dziewicza Góra [XU31]: 1.07.1958, 1 ex., 13.07.1958, 2 exx.; Puszczykowo [XT29]: 11.07.1958, 1 ex.

***N. limbatus* Dahlbom, 1851**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Czerwonak [XU31]: 11.08.1954, 3 exx.; Pobiedziska [XU51]: 10.08.1958, 2 exx.; Poznań, Ławica [XU20]: 13.07.1955, 1 ex.; Poznań, Rusałka [XU21]: 4.07.1954, 1 ex.; Promno [XU51]: 30.07.1958, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 6.07.1954, 1 ex.

***N. pseudoferus pseudoferus* Remane, 1949**

Nizina Mazowiecka: Zaborówek [DC79]: 6.07.1955, 1 ex., leg. H. Nowak; **Nizina Wielkopolsko-Kujawska:** Kobylnica [XU41]: 5.09.1955, 2 exx.; Pobiedziska [XU51]: 10.08.1958, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 17.05.1954, 3 exx., 10.06.1954, 1 ex., 20.06.1954, 1 ex.; Wagowo [XU51]: 18.09.1954, 1 ex.

***N. rugosus* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Dziewicza Góra [XU31]: 1.07.1958, 1 ex.; Puszczykowo [XT29]: 8.09.1955, 1 ex.

Pentatomidae***Aelia acuminata* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Dziewicza Góra [XU31]: 14.05.1958, 1 ex., 1.07.1958, 3 exx.; Kobylnica [XU41]: 19.05.1956, 3 exx.; Kubalin [XT39]: 13.08.1954, 1 ex.; Luboń [XU20]: 13.08.1954, 1 ex.; Otusz [XU00]: 6.05.1955, 1 ex.; Poznań, Antoninek [XU31]: 15.08.1954, 1 ex.; Poznań, Dębiec [XU20]: 4 exx.; Poznań, Dębina [XU30]: 12.08.1954, 1 ex.; Poznań, Malta [XU30]: 25.07.1954, 4 exx.; Promno [XU51]: 24.08.1954, 5 exx.; Puszczykowo [XT29]: 13.08.1954, 1 ex., 13.08.1954, 1 ex.; Strzeszynek [XU21]: 5.09.1954, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 27.02.1954, 2 exx., 17.05.1954, 1 ex., 5.06.1954, 5 exx., 10.06.1954, 16 exx., 17.06.1954, 1 ex., 19.06.1954, 1 ex., 5.07.1954, 1 ex., 9.07.1954, 1 ex., 15.07.1954, 1 ex., 29.07.1954, 1 ex., 5.08.1954, 4 exx., 12.08.1954, 3 exx., 14.08.1954, 7 exx., 16.08.1954, 9 exx., 4.09.1954, 1 ex., 11.09.1954, 5 exx., 28.06.1955, 3 exx.

***Anthemina lunulata* (Goeze, 1778)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Malta [XU30]: 9.08.1954, 1 ex.; Poznań, Rusałka [XU21]: 5.05.1955, 1 ex.; Poznań, Stare Miasto [XU31]: 2.09.1954, 2 exx.; Puszczykowo [XT29]: 13.08.1954, 1 ex.

***Arma custos* (Fabricius, 1794)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 17.08.1954, 2 exx.

***Carpocoris fuscispinus* (Boheman, 1850)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Dziewicza Góra [XU31]: 11.08.1954, 3 exx.; Kubalin [XT39]: 13.08.1954, 4 exx.; Osowa Góra [XT29]: 2.08.1957, 1 ex.; Poznań, Malta [XU30]: 9.08.1954, 1 ex.; Promno [XU51]: 24.08.1954, 1 ex.; Puszczykowo [XT29]: 13.08.1954, 1 ex., 13.08.1954, 1 ex., 13.08.1954, 2 exx.; Rosnówko [XT29]: 8.

09.1955, 2 exx.; Uzarzewo [XU41]: 26.06.1954, 1 ex., 10.08.1954, 2 exx., 12.08.1954, 1 ex., 16.08.1954, 1 ex., 4.09.1954, 1 ex.

***Dolycoris baccarum* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Dziewicza Góra [XU31]: 11.08.1954, 1 ex.; Otus [XU00]: 6.05.1955, 1 ex.; Poznań, Malta [XU30]: 25.07.1954, 1 ex.; Promno [XU51]: 24.08.1954, 2 exx.; Puszczkowo [XT29]: 13.08.1954, 5 exx.; Uzarzewo [XU41]: 5.06.1954, 2 exx., 10.06.1954, 2 exx., 19.06.1954, 2 exx., 5.07.1954, 1 ex., 5.08.1954, 1 ex., 12.08.1954, 2 exx., 14.08.1954, 1 ex., 26.08.1954, 1 ex., 4.09.1954, 1 ex., 22.09.1956, 1 ex., leg. E. Radziejewska; Wagowo [XU51]: 18.09.1954, 1 ex.

***Eurydema dominulus* (Scopoli, 1763)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Krajkowo [XT38]: 28.04.1957, 1 ex.; Poznań, Rusałka [XU21]: 9.05.1958, 1 ex.

***E. oleracea* (Linnaeus, 1758)**

Beskid Wschodni: Uście Gorlickie [EV08]: 6.09.1958, 1 ex.; **Nizina Mazowiecka:** Zaborówek [DC79]: 18.05.1955, 1 ex., leg. D. Piątek, 18.05.1955, 15 exx., leg. H. Nowak; **Nizina Wielkopolsko-Kujawska:** Czerwonak [XU31]: 11.08.1954, 1 ex.; Dziewicza Góra [XU31]: 11.08.1954, 3 exx., 15.05.1958, 1 ex.; Jezierce [XU61]: 8.09.1955, 1 ex.; Kubalin [XT39]: 13.08.1954, 1 ex.; Luboń [XU20]: 13.08.1954, 5 exx.; Pobiedziska [XU51]: 10.08.1958, 1 ex.; Poznań, Antoninek [XU31]: 15.08.1954, 1 ex., 15.08.1954, 5 exx.; Poznań, Dębica [XU20]: 1 ex.; Poznań, Dębina [XU30]: 12.08.1954, 1 ex.; Poznań, Rusałka [XU21]: 9.05.1958, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 17.05.1954, 5 exx., 5.06.1954, 3 exx., 7.08.1954, 1 ex., 10.08.1954, 1 ex., 12.08.1954, 4 exx., 4.09.1954, 1 ex., 3.06.1955, 10 exx., 28.06.1955, 1 ex., 20.08.1955, 2 exx.

***E. ornata* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Mazowiecka: Zaborówek [DC79]: 18.05.1955, 1 ex., leg. D. Piątek; **Nizina Wielkopolsko-Kujawska:** Uzarzewo [XU41]: 14.08.1954, 1 ex.

***Eysarcoris aeneus* (Scopoli, 1763)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Brańców [XT61]: 23.06.1955, 1 ex.; Kobylnica [XU41]: 19.05.1956, 1 ex.; Poznań, Dębica [XU20]: 2 exx.; Poznań, Ławica [XU20]: 13.07.1955, 1 ex.; Skoki [XU43]: 16.07.1955, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 5.09.1958, 1 ex.

***Graphosoma italicum* (O.F. Müller, 1766)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Jezierce [XU61]: 8.09.1955, 2 exx.

***Neottiglossa pusilla* (Gmelin, 1790)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Dziewicza Góra [XU31]: 14.05.1958, 1 ex.; Kobylnica [XU41]: 1 ex.; Poznań, Winogrady [XU31]: 1 ex.; Promno [XU51]: 3.10.1955, 1 ex.

***Pentatoma rufipes* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Chodzież [XU27]: 14.07.1960, 1 ex.; Poznań, Dębina [XU30]: 13.09.1954, 1 ex.

***Peribalus strictus* (Fabricius, 1803)**

Beskid Wschodni: Uście Gorlickie [EV08]: 6.09.1958, 1 ex.; **Nizina Wielkopolsko-Kujawska:** Kobylnica [XU41]: 11.09.1954, 1 ex., 5.09.1955, 1 ex., 5.09.1955, 1 ex.; Osowa Góra [XT29]: 26.07.1957, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 17.06.1954, 1 ex., 12.08.1954, 2 exx., 4.09.1954, 1 ex., 20.08.1955, 1 ex.

***Picromerus bidens* (Linnaeus, 1758)**

Beskid Wschodni: Uście Gorlickie [EV08]: 6.09.1958, 1 ex.; **Nizina Wielkopolsko-Kujawska:** Promno [XU51]: 15.09.1954, 1 ex.

***Podops inunctus* (Fabricius, 1775)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Strzeszynek [XU21]: 7.05.1956, 1 ex.

***Sciocoris cursitans* (Fabricius, 1794)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Rusałka [XU21]: 5.05.1955, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 10.06.1954, 4 exx., 9.07.1954, 1 ex., 12.07.1955, 1 ex.

***S. microphthalmus* Flor, 1860**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Kobylnica [XU41]: 19.05.1956, 2 exx.; Poznań, Sołacz [XU21]: 18.05.1960, 1 ex.

***Zicrona caerulea* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 9.07.1954, 1 ex., 5.08.1954, 1 ex., 5.09.1958, 1 ex.

Piesmatidae

***Parapiesma quadratum* (Fieber, 1844)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 20.08.1955, 2 exx. Gatunek znany z niespełna 30 stanowisk skupionych głównie w południowo-zachodniej części kraju (Gierlasiński i Taszakowski 2020).

***Piesma capitatum* (Wolff, 1804)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Rusałka [XU21]: 30.07.1954, 2 exx.

***P. maculatum* (Laporte, 1833)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Rusałka [XU21]: 30.07.1954, 1 ex.; Promno [XU51]: 24.06.1958, 2 exx.; Uzarzewo [XU41]: 27.08.1955, 1 ex.

Pyrrhocoridae

***Pyrrhocoris apterus* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Malta [XU30]: 1 ex.

Rhopalidae

***Brachycarenum tigrinus* (Schilling, 1829)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 12.08.1955, 1 ex.

***Corizus hyoscyami* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Osowa Góra [XT29]: 26.07.1957, 1 ex.; Puszczkowo [XT29]: 22.05.1958, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 10.06.1954, 1 ex.; **Pobrzeże Bałtyku:** Międzyzdroje [VV67]: 21.09.1956, 1 ex.

***Myrmus miriformis* (Fallén, 1807)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Jezierce [XU61]: 8.09.1955, 1 ex.; Kobylnica [XU41]: 23.07.1955, 1 ex.; Osowa Góra [XT29]: 26.07.1957, 1 ex.; Promno [XU51]: 10.09.1957, 2 exx.; Uzarzewo [XU41]: 9.07.1954, 4 exx., 20.07.1954, 1 ex., 29.07.1954, 1 ex.

***Rhopalus maculatus* (Fieber, 1837)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Chodzież [XU27]: 14.07.1960, 1 ex.; Kobylnica [XU41]: 5.09.1955, 1 ex.; Pobiedziska [XU51]: 10.08.1958, 1 ex.

***R. parumpunctatus* Schilling, 1829**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Czerwonak [XU31]: 11.08.1954, 1 ex.; Dziewicza Góra [XU31]: 14.05.1958, 1 ex., 15.05.1958, 1 ex.; Jezierce [XU61]: 8.09.1955, 1 ex.; Kobylnica [XU41]: 23.07.1955, 2 exx.; Osowa Góra [XT29]: 2.08.1957, 1 ex.; Pobiedziska [XU51]: 30.06.1958, 1 ex.; Poznań, Główna [XU31]: 2.09.1954, 3 exx.; Poznań, Kobylepole [XU30]: 21.09.1955, 1 ex.; Poznań, Rusałka [XU21]: 29.08.1954, 1 ex., 9.05.1958, 4 exx.; Promno [XU51]: 3.10.1955, 1 ex.; Strzeszynek [XU21]: 9.09.1954, 1 ex.; Swarzędz [XU30]: 22.10.1954, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 14.08.1954, 3 exx., 23.08.1954, 1 ex.; Wagowo [XU51]: 18.09.1954, 1 ex.

***R. subrufus* (Gmelin, 1790)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Promno [XU51]: 3.10.1955, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 10.06.1954, 1 ex.

***Stictopleurus abutilon* (Rossi, 1790)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Dziewicza Góra [XU31]: 11.08.1954, 2 exx.; Jezierce [XU61]: 8.09.1955, 1 ex.; Osowa Góra [XT29]: 13.08.1954, 1 ex.; Poznań, Kobylepole [XU30]: 21.09.1955, 1 ex.; Poznań, Rusałka [XU21]: 31.07.1954, 1 ex.; Poznań, Sołacz [XU21]: 25.08.1954, 1 ex.; Puszczykowo [XT29]: 7.07.1954, 1 ex.; Swarzędz [XU30]: 22.10.1954, 7 exx.

***S. punctatonevrosus* (Goeze, 1778)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Wagowo [XU51]: 18.09.1954, 2 exx.

Rhyparochromidae***Drymus brunneus brunneus* (R.F. Sahlberg, 1848)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Czerwonak [XU31]: 15.05.1958, 2 exx., 11.08.1958, 1 ex.; Promno [XU51]: 1.09.1955, 2 exx., 12.05.1958, 2 exx.; Suchy Las [XU21]: 14.09.1955, 4 exx.

***D. sylvaticus* (Fabricius, 1775)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Dziewicza Góra [XU31]: 15.05.1958, 1 ex.; Kobylnica [XU41]: 5.09.1955, 1 ex.; Promno [XU51]: 1.09.1955, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 15.05.1956, 1 ex.

***Eremocoris abietis* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Promno [XU51]: 24.06.1958, 1 ex.

***E. plebejus* (Fallén, 1807)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Puszczykowo [XT29]: 1.04.1957, 1 ex.

***Graptopeltus lynceus* (Fabricius, 1775)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 26.06.1954, 2 exx.

***Megalonotus sabulicola* (Thomson, 1870)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 5.08.1954, 1 ex. Gatunek znany z ponad 20 stanowisk rozproszonych na terenie całego kraju (Gierlasiński i Taszakowski 2020).

***Pachybrachius fracticollis* (Schilling, 1829)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Osowa Góra [XT29]: 5.06.1956, 2 exx.

***Peritrechus geniculatus* (Hahn, 1832)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 14.08.1954, 1 ex.

***Rhyparochromus pini* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Kobylnica [XU41]: 19.05.1956, 1 ex.; Poznań, Rusałka [XU21]: 9.05.1958, 1 ex.; Promno [XU51]: 24.06.1958, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 17.05.1954, 1 ex., 19.06.1954, 1 ex., 21.07.1954, 2 exx.

***Scolopostethus thomsoni* Reuter, 1875**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Sołacz [XU21]: 1.07.1957, 1 ex.; Promno [XU51]: 1.09.1955, 1 ex.; Strzeszynek [XU21]: 15.08.1955, 1 ex.

***Stygnocoris rusticus* (Fallén, 1807)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Osowa Góra [XT29]: 2.08.1957, 1 ex.; Poznań, Malta [XU30]: 9.08.1954, 1 ex.; Poznań, Sołacz [XU21]: 1.07.1957, 1 ex.; Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje [VV67]: 14.09.1954, 2 exx.

***S. sabulosus* (Schilling, 1829)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Kobylnica [XU41]: 30.08.1955, 1 ex.; Promno [XU51]: 1.09.1955, 1 ex.; Puszczykowo [XT29]: 8.09.1955, 1 ex.; Wagowo [XU51]: 18.09.1954, 4 exx.

***Trapezonotus arenarius arenarius* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Poznań, Dębina [XU30]: 13.05.1958, 1 ex.; Promno [XU51]: 24.06.1958, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 24.07.1954, 1 ex.

***Xanthochilus quadratus* (Fabricius, 1798)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 5.08.1954, 1 ex.

Scutelleridae***Eurygaster austriaca* (Schrank, 1776)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 9.08.1955, 2 exx.

***E. maura* (Linnaeus, 1758)**

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Osowa Góra [XT29]: 26.07.1957, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 5.06.1954, 1 ex., 5.

06.1954, 3 exx., 19.06.1954, 4 exx., 26.06.1954, 5 exx., 6.07.1954, 3 exx., 21.07.1954, 1 ex., 10.08.1954, 1 ex., 16.08.1954, 1 ex., 26.08.1954, 1 ex., 4.09.1954, 1 ex., 9.08.1955, 1 ex.

E. testudinaria (Geoffroy, 1785)

Beskid Wschodni: Uście Gorlickie [EV08]: 2.07.1958, 1 ex., 6.09.1958, 1 ex.

Stenocephalidae

Dicranocephalus agilis (Scopoli, 1763)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 10.06.1954, 1 ex., 21.07.1954, 1 ex., 29.07.1954, 1 ex.

Thyreocoridae

Thyreocoris scarabaeoides (Linnaeus, 1758)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Uzarzewo [XU41]: 26.06.1954, 3 exx., 14.08.1954, 1 ex., 16.08.1954, 1 ex., 12.07.1955, 3 exx., 12.08.1955, 1 ex., 15.05.1956, 3 exx.

Tingidae

Acalypta nigrina (Fallén, 1807)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Dziewicza Góra [XU31]: 1.07.1958, 1 ex.

Dictyla echii (Schrank, 1782)

Nizina Mazowiecka: Zaborówek [DC79]: 8.09.1955, 8 exx., leg. W. Gorczyca; **Nizina Wielkopolsko-Kujawska:** Poznań, Dębina [XU30]: 13.05.1958, 2 exx.; Poznań, Rusałka [XU21]: 9.05.1958, 1 ex.; Poznań [XU30]: 27.07.1956, 3 exx.

Kalama tricornis (Schrank, 1801)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Pobiedziska [XU51]: 30.06.1958, 1 ex.

Oncochila simplex (Herrich-Schaeffer, 1830)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Biskupice [XU41]: 15.07.1958, 1 ex.

Tingis ampliata (Herrich-Schaeffer, 1838)

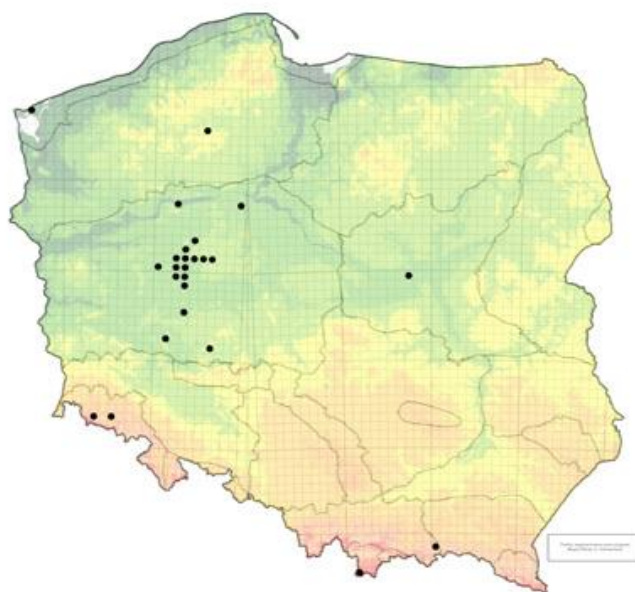
Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Osowa Góra [XT29]: 26.07.1957, 1 ex.; Uzarzewo [XU41]: 23.07.1955, 2 exx., 20.08.1955, 1 ex.

T. cardui (Linnaeus, 1758)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Pobiedziska [XU51]: 10.08.1958, 1 ex.

Dyskusja

Oznaczony materiał obejmował 928 osobników reprezentujących 131 gatunków z 20 rodzin Heteroptera, w tym *Monosynamma sabulicola*, gatunek nowy dla Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej. Dane faunistyczne prezentowane w niniejszej pracy pochodzą z 49 stanowisk rozmieszczonych w siedmiu krainach: Beskidzie Wschodnim, Nizinie Mazowieckiej, Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej, Pobrzeżu Bałtyku, Pojezierzu Pomorskim, Sudetach Zachodnich oraz Tatrach (ryc. 1).

Ryc. 1. Rozmieszczenie stanowisk powiązanych z kolekcją Aliny Kasprowicz [**Fig. 1.** Distribution of localities related to the collection of Alina Kasprowicz].

Opracowany materiał dostarczył danych faunistycznych, które pozwalają uzupełnić obraz składu fauny Heteroptera okolic Poznania w latach 50-tych XX stulecia, wyłaniający się z publikowanych prac z tamtego okresu (Kasprowicz 1960, 1963). Warto w tym miejscu zaznaczyć, że dane faunistyczne z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej z okresu 1954-1960 ograniczają się do zaledwie 98 rekordów (w rozumieniu Gierlasiński 2018) opisujących rozmieszczenie 71 gatunków (Gierlasiński i Taszakowski 2020).

Należy pamiętać, że kolekcje muzealne mogą stanowić podstawę do analizy trendów w rozmieszczeniu poszczególnych gatunków w świetle zmian klimatycznych czy też zmian w sposobie użytkowania terenów przekształconych przez człowieka (chemizacja rolnictwa, rozbudowa miast i wsi, wykaszanie trawników etc.) (Page i in. 2015).

Zbiory przyrodnicze dostarczają ogromnych ilości informacji o bioróżnorodności, a repozytoria te są tradycyjnie wykorzystywane do rozwiązywania podstawowych problemów z zakresu biogeografii, systematyki i ochrony przyrody. Mają również potencjał do bezpośredniego badania ewolucji poprzez dostarczanie nowych informacji na temat zmian ewolucyjnych w naturalnych populacjach. Porównanie okazów pochodzących z kolekcji historycznych z materiałami gromadzonymi współcześnie daje możliwość śledzenia fenotypowych i genotypowych zmian populacji w czasie, co zapewnia wgląd w procesy ewolucyjne (Holmes i in. 2016).

Wszystkie te zmiany mają bezpośredni wpływ na różnorodność owadów, w tym również pluskwiaków różnoskrzydłych. Z tego punktu widzenia istotne jest zachowanie wszelkich zbiorów owadów, nawet niekompletnych i częściowo zniszczonych i przekazywanie ich instytucjom o charakterze muzealnym w celu

zabezpieczenia i przechowania do czasu kiedy będą mogły być opracowane przez specjalistów. Muzea stanowią więc nieocenioną skarbnicę wiedzy opartej na okazach gromadzonych przez dziesiątki lat przez badaczy. Dane na etykietach często zawierają szereg dodatkowych informacji daleko wykraczających poza proste określenie miejsca zbioru okazów (Guralnick i in. 2016; Błoszyk i Konwerski 2017; Taszakowski i in. 2019).

Podziękowania

Autor pragnie gorąco podziękować prof. Jerzemu Błoszykowi (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu), Tomaszowi Rutkowskiemu (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu), oraz dr Arturowi Taszakowskiemu (Uniwersytet Śląski w Katowicach) za cenne uwagi do pierwszej wersji manuskryptu.

Piśmiennictwo – References

- Assmann A. 1854. Hemiptera Verzeichnis der bisher in Schlesien aufgefunden wanzenartigen Insecten, *Zeitschrift für Entomologie* **8**: 1–106.
- Aukema B., Rieger Ch. (red.) 1995. *Catalogue of the Heteroptera of the Palaearctic Region. Volume 1*. The Netherlands Entomological Society, Wageningen: XXVI + 222 ss.
- Aukema B., Rieger Ch. (red.) 1996. *Catalogue of the Heteroptera of the Palearctic Region. Volume 2*. The Netherlands Entomological Society, Wageningen: XIV + 361 ss.
- Aukema B., Rieger Ch. (red.) 1999. *Catalogue of the Heteroptera of the Palearctic Region. Volume 3*. The Netherlands Entomological Society, Wageningen: XIV + 577 ss.
- Aukema B., Rieger Ch. (red.) 2001. *Catalogue of the Heteroptera of the Palearctic Region. Volume 4*. The Netherlands Entomological Society, Wageningen: XIV + 346 ss.
- Aukema B., Rieger Ch. (red.) 2006 *Catalogue of the Heteroptera of the Palearctic Region. Volume 5*. The Netherlands Entomological Society, Wageningen: XI + 550 ss.
- Błoszyk J., Konwerski Sz. 2017. *Zbiory Przyrodnicze Wydziału Biologii UAM kontynuatorem 160-letnich tradycji muzealnictwa przyrodniczego w Wielkopolsce*. [w:] Muzealnictwo przyrodnicze w Polsce. Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie, 128–139.
- Burakowski B., Mroczkowski M., Stefańska J. 1973. Chrząszcze Coleoptera. Biegaczowate – Carabidae, część 1. *Katalog fauny Polski* **23(2)**: 1–232.
- Bugaj-Nawrocka A., Wieczorek K., Herczek A. 2018. Terrestrial true bugs (Hemiptera: Heteroptera) communities of selected phytocoenoses of the Trzebnica Hills. *Monographs of the Upper Silesian Museum* **9**: 1–97.
- Cmoluchowa A. 1964. Pluskwiaki różnoskrzydłe (Hemiptera-Heteroptera) roślinnych zespołów kserotermicznych okolic Kazimierza nad Wisłą. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, C* **19**: 49–94.
- Gazeta Wyborcza 2020. <http://nekrologi.wyborcza.pl/0,11,,382067,Alina-Kasprowicz-kondolencje.html>. Dostęp: 30.10.2020.
- Gierlasiński G. 2018. Analiza rozmieszczenia lądowych pluskwiaków różnoskrzydłych (Hemiptera: Heteroptera) w Polsce na podstawie dotychczasowych danych. *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* **12**: 1–4.
- Gierlasiński G. 2020. Pluskwiaki różnoskrzydłe (Hemiptera: Heteroptera) okolic Bielska-Białej na tle dotychczasowej wiedzy o rozmieszczeniu Heteroptera w Beskidzie Zachodnim. *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* **14**: 7–36.
- Gierlasiński G., Taszakowski A. 2013–2020. Pluskwiaki różnoskrzydłe (Hemiptera: Heteroptera) Polski. <https://www.heteroptera.us.edu.pl>.
- Gierlasiński G., Lis B., Kaszyca-Taszakowska N., Taszakowski A. 2020. Damsel bugs (Hemiptera: Heteroptera: Nabidae) of Poland: identification key, distribution and bionomy. *Monographs of the Upper Silesian Museum* **17**: 1–98.
- Gorczyca J. 2004. *Klucze do oznaczania owadów Polski. Część XVIII. Pluskwiaki różnoskrzydłe – Heteroptera, Zeszyt 6b. Tasznicowate – Miridae. Podrodzina Phylinae*. Towarzystwo Entomologiczne, Toruń, 83 ss.
- Gorczyca J. 2007. *A catalogue of plant bugs (Heteroptera: Miridae) of Poland. Part I. Subfamilies: Isometopinae, Deraeocorinae, Bryocorinae, Orthotylinae, Phylinae*. Catalogus faunae Poloniae, Natura optima dux Foundation, Warszawa, 216 ss.
- Gorczyca J., Herczek A. 2002. *Klucze do oznaczania owadów Polski. Część XVIII. Pluskwiaki różnoskrzydłe – Heteroptera, Zeszyt 6a. Tasznicowate – Miridae. Podrodziny: Isometopinae, Deraeocorinae*. Polskie Towarzystwo Entomologiczne, Toruń, 31 ss.
- Gorczyca J., Herczek A. 2008. *Klucze do oznaczania owadów Polski. Część XVIII. Pluskwiaki różnoskrzydłe – Heteroptera, Zeszyt 6c. Tasznicowate – Miridae. Podrodziny: Bryocorinae, Orthotylinae*. Polskie Towarzystwo Entomologiczne, Toruń, 75 ss.
- Gorczyca J., Wolski A. 2011. *A catalogue of plant bugs (Heteroptera: Miridae) of Poland. Part. II. Subfamily Mirinae*. Catalogus faunae Poloniae (New series), vol. 3. Natura optima dux Foundation, Warszawa: 172 ss.
- Guralnick R. P., Zermoglio P. F., Wieczorek J., LaFrance R., Bloom D., Russell L. 2016. The importance of digitized biocollections as a source of trait data and a new VertNet resource. *Database* **2016**: 1–13.
- Hebda G., Lis B. 2007. Nowe stanowiska pluskwiaków różnoskrzydłych (Hemiptera: Heteroptera) w Gó-

- rach Opawskich (Sudety Wschodnie), 189–207. [in:] Lis J. A., Mazur M. A. (eds.). *Przyrodnicze wartości polsko-czeskiego pogranicza jako wspólne dziedzictwo Unii Europejskiej*. Centrum Studiów nad Biodiversity, Uniwersytet Opolski, 225 ss.
- Hebda G., Mazur M. 2010. Nowe stanowiska rzadko spotykanych gatunków pluskwiaków różnoskrzydłych (Insecta: Heteroptera) na Śląsku i w Sudetach Wschodnich. *Wiadomości entomologiczne* **29**: 69–74.
- Hebda G., Rutkowski T. 2013. Nowe dane o rozmieszczeniu pluskwiaków różnoskrzydłych (Hemiptera: Heteroptera) na Wzgórzach Trzebnickich. *Nature Journal (Opole Scientific Society)* **46**: 44–54.
- Henry T. J. 1997. Phylogenetic analysis of family group within the infraorder Pentatomorpha (Hemiptera) with emphasis on Lygaeoidea. *Annals of the Entomological Society of America* **90**: 275–301.
- Holmes M. W., Hammond T. T., Wogan G. O. U., Walsh R. E., LaBarbera K., Wommack E. A., Martins F. M., Crawford J. C., Mack K. L., Bloch L. M., Nachman M. W. 2016. Natural history collections as windows on evolutionary processes. *Molecular Ecology* **25**: 864–881.
- Kasprowicz A. 1960. Pluskwiaki różnoskrzydłe (Heteroptera) niektórych upraw rolnych. *Polskie Pismo Entomologiczne* **17**: 17–21.
- Kasprowicz A. 1963. Lądowe pluskwiaki różnoskrzydłe (Heteroptera) okolic Poznania. *Badania Fizjograficzne nad Polską Zachodnią, Seria C - Zoologia* **12**: 39–63.
- Kondracki J. 2011. *Geografia regionalna Polski*. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa, 440 ss.
- Lis B. 2001. Nowe stanowiska rzadkich w faunie Polski gatunków pluskwiaków różnoskrzydłych (Hemiptera: Heteroptera). *Przegląd Zoologiczny* **45**: 89–93.
- Lis B. 2007. *Klucze do oznaczania owadów Polski. Część XVIII. Pluskwiaki różnoskrzydłe – Heteroptera, zeszyt 9. Płaszczycowate – Piesmatidae, smukleńcowate – Berytidae, kowalowate – Pyrrhocoridae*. Polskie Towarzystwo Entomologiczne, Toruń, 33 ss.
- Lis B., Stroiński A., Lis J. A. 2008. Coreoidea: Alydidae, Coreidae, Rhopalidae, Stenocephalidae. *Heteroptera Poloniae* **1**: 157 ss.
- Lis J. A. 2000. *Klucze do oznaczania owadów Polski. Część XVIII. Pluskwiaki różnoskrzydłe – Heteroptera, zeszyt 14. Tarczówkowate – Pentatomidae*. Polskie Towarzystwo Entomologiczne, Toruń, 76 ss.
- Lis J.A., Lis B., Ziąja D.J. 2012. Pentatomoidea. Część 1: Plataspidae, Thyreocoridae, Cydnidae, Acanthosomatidae, Scutelleridae. *Heteroptera Poloniae* **2**: 145 ss.
- Miasto Poznań 2020. <https://www.miastopoznan.pl/blogi/z-poznania/4977-mysle-ze-nowe-poznanskie-schroniskodla-zwierzat-winnonosc-imie-pani-aliny-kasprowicz>. Dostęp: 30.10.2020.
- Page L. M., MacFadden B. J., Fortes J. A., Soltis P. S., Riccardi G. 2015. Digitization of biodiversity collections reveals biggest data on biodiversity. *BioScience* **65**: 841–842.
- Péricart J. 1987. Hémiptères Nabidae d'Europe Occidentale et du Marghreb. *Faune de France* **71**. Fédération Française des Sociétés de Sciences Naturelles, Paris, 185 ss.
- Péricart J. 1998a. Hémiptères Lygaeidae euro-méditerranéens. Vol. 1. *Faune de France* **84A**. Fédération Française des Sociétés de Sciences Naturelles, Paris, 468 ss.
- Péricart J. 1998b. Hémiptères Lygaeidae euro-méditerranéens. Vol. 2. *Faune de France* **84B**. Fédération Française des Sociétés de Sciences Naturelles, Paris, 453 ss.
- Péricart J. 1998c. Hémiptères Lygaeidae euro-méditerranéens. Vol. 3. *Faune de France* **84C**. Fédération Française des Sociétés de Sciences Naturelles, Paris, 487 ss.
- Scholtz H. 1847. Prodröm zu einer Rhynchoten Fauna von Schlesien. *Übersicht der Arbeiten und Veränderungen der Schlesischen Gesellschaft für Vaterländische Kultur* [**1846**]: 104–164.
- Scholz M. F. R. 1931. Verzeichnis der Wanzen Schlesiens. *Entomologischer Anzeiger Wien* **11**: 79–82, 99–102, 117–120.
- Smreczyński S. 1955. Uzupełnienie do „Materiałów do fauny pluskwiaków (Hemiptera) Polski”. *Fragmenta Faunistica* **7**: 209–211.
- Taszakowski A. 2012. Lądowe pluskwiaki różnoskrzydłe (Hemiptera: Heteroptera) doliny górnej Ropy. *Acta Entomologica Silesiana* **20**: 37–54.
- Taszakowski A., Górczyca J. 2018. Lądowe pluskwiaki różnoskrzydłe (Hemiptera: Heteroptera) Beskidu Wschodniego – geneza fauny. *Monographs of the Upper Silesian Museum* **8**: 1–159.
- Taszakowski A., Dobosz R., Szewo J. 2019. The Hemiptera Collection of Department of Natural History, Upper Silesian Museum in Bytom. *Monographs of the Upper Silesian Museum* **10**: 131–146.
- Wagner E., Weber H.H. 1964. Hétiptères Miridae. *Faune De France* **67**. Fédération Française des Sociétés de Sciences Naturelles, Paris, 591 ss.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License
<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

SUMMARY

Alina Kasprowicz's collection of terrestrial true bugs (Hemiptera: Heteroptera) in the Natural History Collections, Faculty of Biology, Adam Mickiewicz University in Poznań

This work was prepared as a part of digitizing the natural history collections of the Adam Mickiewicz University in Poznań (Poland). The presented material came from Alina Kasprowicz's collection and included 928 individuals representing 131 species from 20 families. *Monosynamma sabulicola*, a species new for the Wielkopolska-Kujawska Lowland was found among the studied specimens. This study's faunistic data come from 49 sites located in seven zoogeographical regions of Poland: Eastern Beskidy Mountains, Mazowiecka Lowland, Wielkopolska-Kujawska Lowland, Baltic Coast, Pomeranian Lake District, Western Sudetes and the Tatra Mountains. The paper also highlights and discusses museum collections' role in increasing knowledge about evolutionary changes in natural populations.

Otrzymano (received): 6 November 2020

Zaakceptowano (accepted): 8 February 2021